

Sri kAnaKadAsaRu

(ondu cHintane)

Kanakadasa

For followers of DaAsaSaHityA, Sri KanaKaDasaru is suParichaya. A poet, philosopher, composer, keerthanakaara, a HariDasa, a social reformer, Sri KanakaDasaru was a Kannadiga who lived during 15th century belonging to the tradition of HariDasa movement.

Born in a place called BaADA village in the present Haveri (Dt.) of Karnataka State, Kanaka Dasaru originally known as Thimmappa Nayaka was a Paalayagara collecting Tax/Revenue on behalf of

the Vijayanagar Empire. He was also a warrior helping the Kingdom during war times.

Kanakadasaru who had a treasure of Gold (Kanaka) became popular as KanakaNayaka later as Kanakadasa, was philanthropist in sharing his treasure for philanthropic activities; He was instrumental in the installation of the famous temple of AadiKesavaRaya at Kagninele.

Sri KanakaDasaru took his Deeksha from none other than Saint Sri VyasaRajaru and became his disciple.

He was contemporary of eminent Saint personalities viz. Sri VadiRajaru, Sri Purandaradasaru, Sri Vijayeendra Theertharu who were in the august Sishya parivaara of Sri VyasaRajaru; and King Sri KrishnaDevaraya.

His candid and unique compositions used to be in Graamyā bhaasha (rural language) in Kannada focused on the realities of day-to-day socio-economic life with a philosophical dimension for easy understanding and wisdom to the common man.

His major literary compositions were, HariBhaktiSaara, NalaCharitre, RaAmaDhyana Charitre, MohanaTharangini, etc. Ankita for his divine compositions were given to BaadAadi Kesava and KaAaginele AadiKesava.

Taking inspiration from his spiritual preceptor Sri VyasaRajaru and contemporary divine poet Sri PurandaraDasaru, His (Kanakadasaru) divine compositions (Keertanas/Ugabhoga') were focused on propagating Hari Bhakti; re-establishing Hari-

SArvottamatva; Vaayu Jeevottamatva; giving significance for Naama-Sankeertana.

His quotes were highly philosophical. In one of his popular quotes, Sri KanakaDasaru says...

"naanu hodare hodenu" "ನಾನು ಹೋದರೆ ಹೋದೇನು"

Those were the golden words of Kanakadasaru; the three words have a world of meaning in themselves.

The Context...

One day, Sri VyasaraJarU, wanting to emphasize the spiritual depth of Kanakadasaru to his other, often jealous, disciples, asked a profound question to everyone present in the assembly: "Who amongst you will go to moksha (salvation)?"

Most of the scholars and disciples remained silent, as claiming one's own salvation would be a sign of ego (ಅಹಂಕಾರ - ahankara).

VyasaraJarU then looked to Kanakadasaru for an answer.

Kanakadasaru's answer and its Meaning...

Kanakadasaru replied with the three simple, yet deeply philosophical, words: "ನಾನು ಹೋದರೆ ಹೋದೇನು" (Naanu hodare hodenu).

The other disciples were initially angry, thinking Kanakadasaru was arrogantly claiming salvation for himself while denying it to others, including their master. However, VyasaraJarU, understanding the deep wisdom and humility in his disciple's answer, asked him to elaborate.

Kanakadasaru's explanation highlighted the core spiritual tenet that ego is the biggest obstacle to attaining salvation (moksha). This beautiful and concise answer revealed his spiritual advancement and true understanding of devotion and philosophy.

Notes...

Naanu (I) is Ahankaara; Egoism;

Hodare > if it goes;

Hodenu > that would lead to the path of salvation;

wonderful thought explained in one sentence rather three words.

Ego is the biggest enemy of human beings. A fool whose mind is deluded by egoism considers himself to be the doer ignoring 'nAham kartA hariH kartA'

Unhappiness comes from the sense of I and Mine; they indicate ignorance.

The more we identify ourselves with little 'I' (nANu) in us, more will be our problems and confusions in life.

All our sufferings in the world are caused by our own ego centric misconception and consequent arrogance characterized by our ever-multiplying demand for wealth and desires.

An individual though may be a scholar/learned person, cannot lead a path of salvation when he is packed with Ego.

This was beautifully explained by Kanakadasaru in just three words in the august presence of Sri Vyasarajaru.

In another beautiful philosophical composition, Sri KanakaDasaru extolls in a highly philosophical way the Sarvavyaaptitva the attribute of omni presence, all pervasiveness of Hari Sarvottama and writes...

1.ನೀ ಮಾಯೆಯೊಳಗೊ, ನಿನ್ನೊಳು ಮಾಯೆಯೊ...

Are you a creature of illusion? or illusion your creation? Are you imbedded in Maya (illusion)? Or is Maya within YOU (God)?

2.ನೀ ದೇಹದೊಳಗೊ, ನಿನ್ನೊಳು ದೇಹವೊ...

Are you a part of the body? Or is the body a part of you? Are YOU reside inside the body? or Is the body inside YOU?

3.ಬಯಲು ಆಲಯದೊಳಗೊ, ಆಲಯವು ಬಯಲೊಳಗೊ...

Is space within the house/habitation? Or the house/habitation within space?

4.ಬಯಲು ಆಲಯವೆರಡು ನಯನದೊಳಗೊ...

Or, are both space and the house/habitation within the sight of the seeing eye?

5.ನಯನ ಬುದ್ಧಿಯೊಳಗೊ, ಬುದ್ಧಿ ನಯನದೊಳಗೊ...

Is the vision an ability of mind (knowledge) (or) the mind is in the eye (depending on eye)?/ Is the eye within the mind? Or the mind within the eye?

6.ನಯನ ಬುದ್ಧಿಗಳೆರಡು ನಿನ್ನೊಳಗೊ ಹರಿಯೆ..

Or, are both the eye and the mind within you O; Lord SriHari?

7.ಸವಿಯು ಸಕ್ಕರೆಯೊಳಗೊ, ಸಕ್ಕರೆಯು ಸವಿಯೊಳಗೊ

ಸವಿಯು ಸಕ್ಕರೆಯೆರಡು ಜಿಹ್ವೆಯೊಳಗೊ...

Does sweetness lie in sugar, or sugar in sweetness?

Or, do both sweetness and sugar lie in the tongue?

8.ಜಿಹ್ವೆ ಮನಸಿನೊಳಗೊ, ಮನಸು ಜಿಹ್ವೆಯೊಳಗೊ...

Is the tongue within the mind? Or the mind within the tongue?

9.ಜಿಹ್ವೆ ಮನಸುಗಳೆರಡು ನಿನ್ನೊಳಗೊ ಹರಿಯೆ...

Or, are both the tongue (sense of taste) and the mind within

You? O! God! SriHari the real source of knowledge;

10.ಕುಸುಮದೊಳು ಗಂಧವೊ, ಗಂಧದೊಳು ಕುಸುಮವೊ...

Does fragrance lie in the flower? Or the flower in fragrance?

11.ಕುಸುಮ ಗಂಧಗಳೆರಡು ಘ್ರಾಣದೊಳಗೊ...

Or, do both the flower and fragrance lie in the nostrils?

12.ಅಸಮಭವ ಕಾಗಿನೆಲೆಯಾದಿಕೇಶವರಾಯ ಉಸುರಲೆನ್ನಳವಲ್ಲ ಎಲ್ಲ ನಿನ್ನೊಳಗೆ

I cannot say, O Lord Adikeshava of Kaginele, O! Peerless one (the one who is above comparison), are all things within you alone?

Reality is - all things are within you! To explain it, is beyond my ability! So says Sri KanakaDasaru...

Though he belongs to Kuruba clan, he was a follower of Vishnavism having HariSarvottama-VaAyu Jeevottama jnyaAna and an advocate of Dvaita/TattvaVaada;

He is believed and considered as an incarnation of Lord YaMa (YamaAmshasambhoota)

yamaaMshasya paraabhaktyaa suprasannO hari: svayaM|
yasyaachaaryO vyaasaraaya: taM vaMdE kanakaabhidhaM|

यमांशस्य पराभक्त्या सुप्रसन्नो हरिः स्वयं|

यस्याचार्यो व्यासरायः तं वंदे कनकाभिधं|

ಯಮಾಂಶಸ್ಯ ಪರಾಭಕ್ತ್ಯಾ ಸುಪ್ರಸನ್ನೋ ಹರಿಃ ಸ್ವಯಂ|

ಯಸ್ಯಾಚಾರ್ಯೋ ವ್ಯಾಸರಾಯಃ ತಂ ವಂದೇ ಕನಕಾಭಿಧಂ|

Sri KanakaDasaru & Sri Raghavendra Swamy

Sri KanakaDasaru in his next birth born in a backward Varna had met Sri GuruRayaru (Mantralaya GuruSaarvabhoma Sri Raghavendra Swamy who was Sri VyasaRajaru in his previous incarnation) before leaving his mortal coil.

Anecdote...

Mantralaya GuruSarvabhoma Sri Raghavendra Swamy was born as VyasaraJaRu in his previous life. Kanakadasa was one of his sincere disciples. During the lifetime of Sri Raghavendra Swamy, KanakaDasa had taken rebirth in a backward caste. When Sri Raghavendra was staying in Hanuman temple near Manvi for his chaturmasya Vrata, Kanaka, who in his new incarnation had become old, approached his spiritual master and prayed to him to grant salvation.

Guru Sri Raghavendra being happy to see his disciple of his previous birth, decided to make him purified as he was a great devotee of the lord and instructed him to present at the time of

worshipping Sri MoolaRama Devaru the next day and asked him to bring whatever was possible for him to offer to Lord Moola Rama. Kanaka promptly followed his instruction and on the next day he placed before his Guru a handful of mustard seeds for being offered to the Deity.

Although it was the month during which the use of mustard is prohibited, Sri Raghavendra Swamy knowing his devotion to the Lord, accepted the same from him and instructed the cook to use the same for the food to be prepared for being offered as Naivedya to Sri MoolaRama Devaru.

Few days after this incident, Kanaka in his re-birth, left this world and attained salvation by the grace of his Guru and the Supreme God Sri HariSarvottama.

Even to this day, the practice of using mustard even during month its usage is prohibited as a general rule, is continued in Sri Raghavendra Swamy Matha as a token of having been offered by KanakaDasaru and Sri GuruRajas grace on him.

Notes...

Kanakadasaru was YAMA himself, he was aware of RAYARU ... they had vishesha HARI seva opportunity through RAYARU as RAYARU carried vishesha VAYU sannidhi. So when he gave sasavi [mustards] to RAYARU, Rayaru used it in SRI RAMA prasaada even though it was Chaturmasa.

RAYARU accepted MUSTARDS from a SHUDRA [KANAKADASA] he could have on the other hand refused and even got angry at shudra coming and offering him a nishiddha padartha and world would have taken it as right as he was a celebrated YATI of his

times. But, on the contrary RAYARU accepted, not only accepted, he ordered to be used in NAIVEDYA of MOOLRAMA this goes on to show that RAYARU knew the likes and dislikes of RAMA. SriRAMA wanted to accept the humble offerings of Aparoksha jn~ani SHUDRA KANAKDASA and Rayaru did the same.

One priest from non RAYAR mutt visited RAYARU during chaturmasa to deliver some message to RAYARU. RAYARU after taking note of his plea gave him mantrakshate and requested the visitor to have food and then leave homewards. The priest visitor knowing that mustards are used in Rayar mutt ... avoided [he thought his vrata would get bhanga] and went back.

While delivering the Rayaru's message to his master, his master observed that mantrakshate had become black. Immediately master sent him back and asked him to take food and come back. That goes on to show that Bramhan agnya, Yati agnya is more important than vrata and niyama. [pramana is in the words of SURYA and YAMA in YAMA SMRUTI]

Sri KanakaDasaru – Visit to Udupi Kshethra KanakanaKindi

(The story of SriKrishna turning towards West)

It is a fabricated story. Udupi Krishna never turned.

Story is like this... (sangraha)

Once Sri Kanakadasaru went to Udupi Kshethra to have darshan of Sri Krishna paramatma. But as he was an antyaja (from a lowest caste), he was not allowed inside the temple for darshan. Having denied darshana, Kanakadasaru never repented. He had great respect for sampradaya. Even though he could not have

direct darshana, he had darshana of Sri Krishna paramathma through his inner eyes.

He was singing on the Western side of the temple. Throughout night he was doing SriHari bhajana. At that time, an earthquake happened and a small crack appeared on the wall of the temple. Through this crack, Kanakadasaru was able to have darshana of Sri Krishna paramathma.

Sri Vadirajaru noticed this, having known the yogyate of Sri Kanakadasaru, and with due respects to the great Haridaasa, he made that crack enlarged on the wall as a window instead of having it plastered. Thus, that window got the name "**Kanakana kindi**".

However, a section of the society tried to say that, the lord Sri Krishna himself turned from East to west. This is not acceptable. Sri Krishna never turned.

Acharya Sri MadhwaRu had originally installed the icon of Krishna facing West only. All the shrines of Ashta mutts are also facing west at Udupi. The architectural plan of the temple and all the temples at Udupi also say that the idol facing West only.

Sri Surottama Tirtharu, the poorvashrama brother of Sri Vadirajaru also has written in his Teeka on Sanyasa paddati that Acharya MadhwaRu had installed the idol of SriKrishna facing west.

In view of the above, the idol turning from east to west is false and a mockup story. Even Kanakadasaru himself would not have agreed to go against the wishes of Acharya MadhwaRu. Sri Krishna paramathma, the Sarvottama knows the intentions of Vayudevaru (Sri Madhvacharya) who had installed him. This would be against Acharya Madhwa's intentions, if one says to have Krishna Vighraha turned.

Added to this – there is no reference from Haridasa sahitya or Vyasa sahitya that the idol of Sri Krishna turned. None of the Daasa Chatustaya, have recorded the turning of the idol. Even Kanakadasaru has not recorded it in any of his keerthanas.

Notes...

It is also false that Sri KanakaDasaru was tied to a pillar and punished and Sri Krishna turned to give darshan. No such an incident never took place.

KANAKdasaru was not allowed inside temple. VAdirajaru gave him place outside the main TEMPLE wall to live and wall has a small opening created for KANAKA Dasaru to have darshan while performing his daily chores.

nAham kartA hAriH kArtA

Hari SARvottama – Vaayu Jeevottama

Sri GuruRaajo Vijayate

Dasara padagalu composed by Kanaka Dasaru

Hari bhakti saara/ಹರಿ ಭಕ್ತಿ ಸಾರ

1. Hetta tayiginta atyadhika

2. [Yadavaraya brundavanadolu](#)
3. [Nammama sharade](#)
4. [Kelirai sivasaranaru helalanjike](#)
5. [Varava kodu enage vagdevi ninna](#)
6. [Bagilanu teredu seveyanu kodo hariye](#)
7. [Baro krushnayya krushnayya](#)
8. [Itaniga vasudevanu](#)
9. [Kesava nama](#)
10. [Tallanisadiru kandya talu manave](#)
11. [Dasadasara maneya dasanudasa nanu](#)
12. [Kesavanolumeyu Aguva tanaka](#)
13. [Satyavantara sangaviralu](#)
14. [Elu narayana elu lakshmiramana](#)
15. [Lali pavana charana lali agaharana](#)
16. [Elliruvano ranga emba samsaya beda](#)
17. [Ni mayeyolago ninnolu mayeyo](#)
18. [Ava siriya ninu enna marete](#)
19. [Aru ballaru hari harara mahimeyanu](#)
20. [Bayi narida mele ekantave](#)
21. [Aritu nadeyalu beku narakayavettida mele](#)
22. [Badukidenu badukidenu bhava enage hingitu](#)

23. [enendu kondadi stutisalo deva](#)
24. [Bandevaya govinda setti](#)
25. [angaladolu raamanaidha](#)
26. [Nemavillada homa innetake](#)
27. [Toredu jivisabahude](#)
28. [yenu kaarana baaya theredhiyo](#)
29. [ellaru maduvudu hottegagi](#)
30. [Enu illada eradu dinada samsara,](#)
31. [Ene manavitte lalitaangi](#)
32. [Endu sairisiri sri krishnana tappa](#)
33. [Nanninda nane janisi bandene deva](#)
34. [Bandhu trijagake sri hariyallade mikka](#)
35. [Kulakula kulavendu](#)
36. [Endiddari kompe enage nambikeyilla](#)
37. [Hannu kombuva banniri haridasaru](#)
38. [Nadate hinanadarenayya](#)
39. [Aru hitavaru endu nambabeda](#)
40. [Yataravanendusurali jaga](#)
41. [Halavu jeevanava ondele nungitu](#)
42. [Ishtu dina I vaikuntha](#)
43. [Dasanagu visheshanagu](#)

44. [Mangalam jayamamgalam](#)
45. [Puttadasanu nanalla](#)
46. [Devi namma devaru bandaru bannire](#)
47. [ombattu huvige onde](#)
48. [Shiva shiva shiva enniro](#)
49. [muttadiru ennanu rangayya](#)
50. [ninna nane nendeno venkataraya](#)
51. [kokoko enniro kumbhiniyarella](#)
52. [Kula kula kulavennutiharu](#)
53. [yenu olle hariye ninna stuthisi keluvudu](#)
54. [Tanu ninnadhu](#)
55. [Arigaadharu purva](#)
56. [Elli nodidaralli raamaa](#)
57. [Saku saku manuja seveyu](#)
58. [Mareyadhiru mareyadhiru](#)
59. [Japava madidharenu](#)
60. [Beda beda elele](#)
61. [Govinda hari govindha](#)
62. [Sharanu sharanu](#)
63. [Yaake ninilli pavadisidi](#)
64. [Dimbadhilliruva jeeva](#)

65. [Jaya Mangalam – avathara traya mukhya prana mangalam](#)
66. [Neenupekshaya maade](#)
67. [Mangalaratiya paadire](#)
68. [Vara kavigala munde](#)
69. [Muttabeda muttabeda muraharana dasaranu](#)
70. [Bajare Hanumantam](#)
71. [Ahudhadharu adhuhennni](#)

<https://madhwafestivals.com/2016/11/09/dasara-padagalu-composed-by-kanaka-dasaru/>

Annexure

ಕನಕದಾಸರ ಮುಂಡಿಗೆ (sangraha)

ಕನಕದಾಸರು ಕಾಲ:1508-1606 ಜನ್ಮನಾಮ:ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ನಾಯಕ ಜಾತಿ: ಕುರುಬ
ಜನಾಂಗ ಜನ್ಮ ಸ್ಥಳ: ಬಾಡ ಸ್ಥಳ :ಕಾಗಿನೆಲೆ (ಹಾವೇರಿ ಜಿಲ್ಲೆ) ಕನಕದಾಸರು
ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸೈನಿಕರಾಗಿದ್ದರು. ಒಮ್ಮೆ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಗಾಯವಾಗಿದ್ದಾಗ,
ಬೇಸರಗೊಂಡು ಯುದ್ಧವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ದೇವರನಾಮಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು
ಧ್ಯಾನಿಸತೊಡಗಿದರು. ಕುರುಬರು ಮೂಲತಃ ಶ್ರೀವೈಷ್ಣವ ಪಂಥವನ್ನು
ಅವಲಂಬಿಸಿದ್ದರೂ, ಕನಕದಾಸರು ವ್ಯಾಸರಾಜರ ಶಿಷ್ಯವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದು, ವೈಷ್ಣವ
ಪಂಥವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದ್ದರು. ಇವರ ಆರಾಧ್ಯದೇವ ಆದಿಕೇಶವ (ಬಾಡದಾದಿ)

ಅಂಕಿತ - ಆದಿಕೇಶವ (ಬಾಡದಾದಿ) ಮುಖ್ಯ ಗ್ರಂಥಗಳು 1. ನಳಚರಿತ್ರೆ
 481ಪದ್ಯಗಳುಳ್ಳ ನಳದಮಯಂತಿಯರ ಪ್ರೇಮ ಕಥೆ 2. ಹರಿಭಕ್ತಿಸಾರ 110
 ಪದ್ಯಗಳ ಭಾಮಿನಿ ಷಟ್ಪದಿಯ ಪದ್ಯ ರೂಪ 3. ನೃಸಿಂಹಾವತಾರ -
 ನರಸಿಂಹಾವತಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಗ್ರಂಥ 4. ರಾಮಧ್ಯಾನಚರಿತ್ರೆ ರಾಗಿ -ಮತ್ತು
 ಅಕ್ಕಿಯ ಕುರಿತು ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಪರಮಾತ್ಮನ ಶ್ಲಾಘನೆ 5. ಮೋಹನತರಂಗಿಣಿ ಒಂದು
 ಕಾವ್ಯ 6. ಹಲವಾರು ದೇವರನಾಮಗಳು 7. ತತ್ತ್ವಪದಗಳು ಕನಕನಿಗಾಗಿ ತಿರುಗಿದ
 ಕೃಷ್ಣ ಒಮ್ಮೆ ಕನಕದಾಸರು ಉಡುಪಿಗೆ ಬಂದು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದರು.
 ಉಡುಪಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಪಶ್ಚಿಮದಿಕ್ಕಿಗೆ ಮುಖ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ದೇವರು
 ಪೂರ್ವ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಇರುವುದು ವಾಡಿಕೆ. ಒಮ್ಮೆ ಕನಕದಾಸರು ಉಡುಪಿಯ ಕೃಷ್ಣನನ್ನು
 ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಕಿಡಕಿಯಲ್ಲಿ ವೀಕ್ಷಿಸಿದರು. ಕನಕದಾಸರು ಆ ಸಣ್ಣ ಕಿಡಕಿಯಲ್ಲೇ
 ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಗ್ಗಿ, ಕುಣಿದಾಡಿ, ದೇವರನಾಮಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ
 ಕೊಂಡಾಡಿದರು. ಆ ನೆನಪಿನಲ್ಲೇ ಕನಕದಾಸರ ಗೌರವಾರ್ಥ ನಾವು ಈಗಲೂ ಆ
 ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಕಿಡಕಿಯಲ್ಲೇ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು ನೋಡುವ ಒಂದು ವಾಡಿಕೆ.

ಕನಕ ಸಾಹಿತ್ಯಶೈಲಿ - ಕನಕದಾಸರ ಹಲವಾರು ಸಾಹಿತ್ಯಗಳು ಬಲು ವಿಶೇಷವಾಗಿದೆ.
 ಅದನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಗುರುಗಳ ಕರುಣೆಯಿಲ್ಲದೆ ಅಸಾಧ್ಯ. ಅವರ ರಚನಾ
 ಶೈಲಿಯೇ ಹಾಗೆ. ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ನೋಡೋಣ.

ಕನಕದಾಸರ ಮುಂಡಿಗೆ:

ಏನೇ ಮನವಿತ್ತೆ ಲಲಿತಾಂಗಿ ಅಸಮಾನಗೋವಳ ಕುಲವಿಲ್ಲದವನೊಳು | ಮಗಗೆ
 ಮೈದುನನಾದ ಮಗಳಿಗೆ ಪತಿಯಾದ ಮಗಳಿಗಳಿಯನಾದ ಅಳಿಯಗಳಿಯನಾದ |

ಮಗಳ ಮಗಗೆ ಮೈದುನನಾಗಿ, ಮಾವನ ಜಗವರಿಯನು ಕೊಂದ ಕುಲಗೇಡಿ ಗೋವಳ
| ಅತ್ತೆಗೆ ವಲ್ಲಭನಾದ ಭೃತ್ಯರಿಗಾಳಾದ ಚಿತ್ತ ಒಲಿದು ಚೆನ್ನಾದಿಕೇಶವನೊಳು |

ಅಸಮಾನ ಗೋವಳ, ಕುಲವಿಲ್ಲದವನೊಳು - ಇಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಕುಲವಿಲ್ಲದ
ಗೋವುಗಳನ್ನು ಕಾಯುವ ನಾರಾಯಣನನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿ ನೀನು ಹೇಗೆ ಮನವನಿತ್ತೆ ಎಂದು
ಲಲಿತಾಂಗಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿಯನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಕನಕದಾಸರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕೃಷ್ಣ
ಪರಮಾತ್ಮನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಗೋಪಾಲಕರಂತೆ ಕಂಡುಬಂದರೂ ಅಸಮಾನ
ಅಪ್ರಾಕೃತನಾಗಿರುವನು, ಜ್ಞಾನಾನಂದಾತ್ಮಕ ರೂಪವುಳ್ಳವನು.

ಮಗಗೆ ಮೈದುನನಾದ -1. ಇಂದ್ರದೇವರು ಪರಮಾತ್ಮನ ಮುಖದಿಂದ
ಸೃಷ್ಟಿರಾದವರು. ಅಂದರೆ ಪರಮಾತ್ಮನ ಮಗ. ಆ ಇಂದ್ರದೇವರ ಅವತಾರಿಯಾದ
ಅರ್ಜುನನಿಗೆ ಕೃಷ್ಣನಾಗಿ ಅವತಾರ ಮಾಡಿದಾಗ ತನ್ನ ತಂಗಿಯಾಗಿದ್ದ ಸುಭದ್ರೆಯನ್ನು
ವಿವಾಹ ಮಾಡಿ ಮೈದುನನಾಗಿದ್ದನು.

2. ನರಕಾಸುರನು ಭೂದೇವಿಯಪುತ್ರ. ಪರಮಾತ್ಮನ ವರಾಹಾವತಾರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ
ಅವನ ಬೆವರಿನಿಂದ ಭೂತಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದವನು. ಆದ್ದರಿಂದ ನರಕಾಸುರ
ಪರಮಾತ್ಮನ ಮಗ. ಅವನ ತಂಗಿಯಾದ ಸೀತೆಯನ್ನು ವಿವಾಹವಾದ್ದರಿಂದ
ಪರಮಾತ್ಮನು ನರಕಾಸುರನಿಗೆ **ಭಾವಮೈದುನ**.

ಮಗಳಿಗೆ ಪತಿಯಾದ 1. ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದ್ದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ತನ್ನ
ವರಾಹಾವತಾರದಿಂದ ಮೇಲೆತ್ತಿ ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಭೂತಾಯಿಯು ಪರಮಾತ್ಮನ
ಮಗಳು. ಅಂತಹ ಭೂದೇವಿಯನ್ನು ತನ್ನ ಪತ್ನಿಯಂತೆ ಧರಿಸಿ ಭೂವರಾಹನಾಗಿ, ತನ್ನ
ಮಗಳಿಗೇ ಪತಿಯಾದ ಪರಮಾತ್ಮ.

2. ಸೀತೆ ಭೂದೇವಿಯ ಪುತ್ರಿ. ಭೂದೇವಿಯ ಪುತ್ರಿಯಾದ್ದರಿಂದ ಪರಮಾತ್ಮನಿಗೂ ಪುತ್ರಿಯೇ. ಅಂತಹ ಮಗಳನ್ನು ವಿವಾಹವಾದ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ. ಮಗಳಿಗೆ ಅಳಿಯನಾದ – ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ಭೂದೇವಿ ಪರಮಾತ್ಮನ ಮಗಳು. ಅವಳ ಮಗಳೇ ಸೀತೆ (ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ದೊರಕಿದವಳು). ಅವಳನ್ನು ರಾಮಚಂದ್ರನಾಗಿ ಭೂದೇವಿಗೇ ಅಳಿಯನಾದ ಮಗಳಿಗೆ ಅಳಿಯನಾದ.

ಅಳಿಯಗಳಿಯನಾದ – ಪರಮಾತ್ಮನ ಪಾದೋದಕವಾದ (ಪರಮಾತ್ಮನ ಪಾದದಿಂದ ಸೃಷ್ಟಿಯಾದ) ಗಂಗೆಯು ಪರಮಾತ್ಮನ ಮಗಳು. ಗಂಗೆಯ ಪತಿ ವರುಣ. ಆದ್ದರಿಂದ ವರುಣ ಅಳಿಯ. ಹೀಗೆ ಅಳಿಯನಾದ ಸಮುದ್ರರಾಜ ವರುಣನ ಪುತ್ರಿಯೆನಿಸಿದ (ಸಮುದ್ರಮಥನದಲ್ಲಿ ಉದ್ಭವಿಸಿದ) ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿಯನ್ನು ಪರಮಾತ್ಮನಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸಿದರಿಂದ ಅಳಿಯಗಳಿಯನಾದ.

ಮಗಳ ಮಗಗೆ ಮೈದುನನಾಗಿ ಮಾವನ ಜಗವರಿಯನು ಕೊಂದ – ಭಗವಂತನ ಮಗಳು ಭೂದೇವಿ. ಅವಳ ಮಗ ನರಕಾಸುರ. ನರಕಾಸುರ ಭೂಮಿಯಲ್ಲೇ ಅವತರಿಸಿದ್ದನು. ಸೀತಾದೇವಿಯೂ ಭೂಮಿಯಲ್ಲೇ ಜನಿಸಿದ್ದರಿಂದ ನರಕಾಸುರನ ಸಹೋದರಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ಶ್ರೀರಾಮನು ನರಕಾಸುರನಿಗೆ ಭಾವಮೈದುನ. ಮತ್ತು ನರಕಾಸುರನು ಹದಿನಾರು ಸಾವಿರ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನೂ ಬಂಧಿಸಿಟ್ಟು ಸಾಕಿದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ತಂದೆಯಾಗಿದ್ದನು. ಮತ್ತು ಆ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನೆಲ್ಲ ವಿವಾಹವಾಗಿದ್ದರಿಂದಲೂ ನರಕಾಸುರನು ಮಾವನಾಗಿರುವನು ಕೃಷ್ಣನಿಗೆ. ಅಂತಹ ಮಾವನನ್ನೇ ಕೊಂದವನು. ಮತ್ತು ಇನ್ನೊಂದು ಅರ್ಥ ಮಾವಾನ ಕೊಂದವನೆಂದರೆ ಕಂಸನನ್ನು ಕೊಂದವನೆಂತಲೂ ಹೇಳಬಹುದು. ಮಗಳು ಎಂದರೆ ಗಂಗೆ. ಅವಳ ಮಗನೆಂದರೆ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಚಂದ್ರ. ಇವನು

ಸಾಗರನ ಮಗನೂ ಆಗಿದ್ದಾನೆ. ಅವನ ಜೊತೆಗೇ ಹುಟ್ಟಿದ ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿಯು ಚಂದ್ರನಿಗೆ ಅಕ್ಕಳಾಗುತ್ತಾಳೆ. ಇವಳನ್ನು ವಿವಾಹವಾದ್ದರಿಂದ ಚಂದ್ರನಿಗೆ ಮೈದುನನಾದನು.

ಅತ್ತೆಗೆ ವಲ್ಲಭನಾದ - ಸೀತೆಯ ತಾಯಿಯು ರಾಮನಿಗೆ ಅತ್ತೆ (ಭೂದೇವಿ). ಆ ಅತ್ತೆಯಾದ ಭೂದೇವಿಯನ್ನು ವರಾಹರೂಪದಿಂದ ಪತ್ನಿಯಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಅತ್ತೆಗೆ ವಲ್ಲಭನಾದ ಪರಮಾತ್ಮ. ಇದೊಂದು ಕನಕದಾಸರ ಮುಂಡಿಗೆಯ ಒಂದು ನೋಟ.

ದಾಸ ಮುಂಡಿಗೆ ಪುಟ್ಟದಾಸನು ನಾನಲ್ಲ | ದಿಟ್ಟ ದಾಸನು ನಾನಲ್ಲ | ಸಿಟ್ಟು ದಾಸನು
ನಾನಲ್ಲ | ಸುಟ್ಟ ದಾಸನು ನಾನಲ್ಲ | ಸುಡಗಾಡುದಾಸ ನಾನಲ್ಲ | ಕಷ್ಟದಾಸ ನಾನಲ್ಲ |
ಕೊಟ್ಟದಾಸ ನಾನಲ್ಲ | ಹೊಟ್ಟೆದಾಸ ನಾನಲ್ಲ | ಇಟ್ಟಿಗೆ ದಾಸ ನಾನಲ್ಲ | ಶಿಷ್ಟದಾಸ
ನಾನಲ್ಲ | ನಿಷ್ಟದಾಸ ನಾನಲ್ಲ | ಭ್ರಷ್ಟದಾಸ ನಾನಲ್ಲ | ಶ್ರೇಷ್ಟದಾಸ ನಾನಲ್ಲ | ವಿತ್ತದಾಸ
ನಾನಲ್ಲ | ಹುತ್ತದಾಸ ನಾನಲ್ಲ | ನಾನು ಈ ಷೋಡಶ ದಾಸರುಗಳ ದಾಸಾನು ದಾಸರ
ದಾಸಿಯರ ಮನೆಯ ಮಂಕುದಾಸರ ಮನೆಯ ಶಂಕುದಾಸ ಬಾಡದಾದಿ ಕೇಶವ ||

[ಕೃಪೆ: SUMADHWASEVA@yahoogroups.co.in]

ಬಾಯೊಳಗಿಹಳ ಗಂಡನ ನಿಜ ತಮ್ಮನ
ತಾಯಿ ಪಿತನ ಮಡದಿಯ ಧರಿಸಿದನ
ಸ್ತ್ರೀಯ ಸುತನ ಕೈಯಲಿ ಶಾಪ ಪಡೆದನ
ದಾಯಾದ್ಯನ ಮಗನ ||

ಸಾಯಕವದು ತೀವ್ರದಿ ಬರುತಿರೆ ಕಂಡು
ಮಾಯಾಪತಿ ಭೂಮಿಯನೊತ್ತಿ ತನ್ನಯ

ಬೀಯಗನ ತಲೆಗಾಯಿದಂಥ

ರಾಯನ ಕರೆದು ತೋರೆ ||

ನಾಲಗೆ ಎರಡರವನ ಭುಂಜಿಸುವನ

ಮೇಲೇರಿಬಹನ ತಂದೆಯ ಇಹಗಿರಿಯನು

ಲೀಲೆಯಿಂದಲಿ ಕಿತ್ತೆತ್ತಿದ ಧೀರನ

ಕಾಳಗದಲ್ಲಿ ಕೊಂದನ ||

ಲೋಲ ಲೋಚನೆಯ ಮಾತೆಯ ಪುತ್ರನಣುಗನ

ಮೇಲುಶಕ್ತಿಗೆ ಉರವಾಂತು ತನ್ನವರನ್ನು

ಪಾಲಿಸಿದಂಥ ದಾತನಹ ದೇವನ

ಲೋಲೆ ನೀ ಕರೆದು ತೋರೆ ಆದಿಕೇಶವನ ||

bayolagihaLa – Saraswathi (Vagabhimani), gandana – Brahma (her Spouse), nija tammana – real brother (Kaama, another son of Vishnu), taayi – Lakshmi (mother of kaama – consort of Vishnu), pitana – samudraraja (father of Lakshmi), madadiya – Ganga (wife of samudra/varuna), dharisidhana – Shiva (The holy Ganga river is held in the mass of his hair), striya – parvati (wife of Shiva), sutana – ganesha, kaiyali shaapa padedana – moon (one who got curse form Ganesha), daayadhyana – Sun (Surya – a paternal relative who is a cousin brother) magana – karna (Suryaputra) ||

saayakavadu – Nagastra (Nagastra one of the weapon mastered by Karna) coming fiercely at Arjuna. Maayapati – Krishna (Spouse of maya) pressed the chariot to ground by foot and protected the head of his brother-in-law biyagana – Arjuna. Show me such a great personality of godhead Sri Krishna ||

naalage erdaravana – Snake (which has two tounge)s
bhunjisuvana – peacock, meleribahana – Shanmukha (one who rides peacock), tandeya – shiva, ihagiriyanu – Kailasa mountain (where Shiva and his Parivar resides), leelyindali kittetida dheerana – Ravana (one who uprooted Kailasa with ease), kalagadali kondana – Sri Rama (one who killed Ravana in the war) ||

lolalochaneyya – Janaki (spouse of Sri Rama), mateya – bhudevi, putra – Narakasura, anuga – bhagadatta (son of Naraka), melushaktige – Vaishnavastra/Varahastrra, uravaantu tannavarannu – Pandavas, paalisdantha daatanaha devana – protector (Krishna), please show me such a personality called AdiKeshava.

SHODASA DASARUGALU

ಪುಟ್ಟದಾಸನು ನಾನಲ್ಲ ದಿಟ್ಟ ದಾಸನು ನಾನಲ್ಲ...

ಪುಟ್ಟ ದಾಸನು ನಾನಲ್ಲ | ದಿಟ್ಟ ದಾಸನು ನಾನಲ್ಲ |

ಸಿಟ್ಟು ದಾಸನು ನಾನಲ್ಲ | ಸುಟ್ಟ ದಾಸನು ನಾನಲ್ಲ |

ಸುಡಗಾಡು ದಾಸ ನಾನಲ್ಲ | ಕಡ್ಡದಾಸ ನಾನಲ್ಲ |

ಕೊಟ್ಟ ದಾಸ ನಾನಲ್ಲ | ಹೊಟ್ಟೆ ದಾಸ ನಾನಲ್ಲ |
ಇಟ್ಟಿಗೆ ದಾಸ ನಾನಲ್ಲ | ಶಿಷ್ಟ ದಾಸ ನಾನಲ್ಲ |
ನಿಷ್ಟ ದಾಸ ನಾನಲ್ಲ | ಭ್ರಷ್ಟ ದಾಸ ನಾನಲ್ಲ |
ಶ್ರೇಷ್ಟ ದಾಸ ನಾನಲ್ಲ | ವಿತ್ತ ದಾಸ ನಾನಲ್ಲ |
ಹುತ್ತ ದಾಸ ನಾನಲ್ಲ |

ನಾನು ಈ ಷೊಡಶ ದಾಸರುಗಳ ದಾಸನು ದಾಸರ ದಾಸಿಯರ
ಮನೆಯ ಮಂಕುದಾಸರ ಮನೆಯ ಶಂಕು ದಾಸ ಬಾಡದಾದಿ ಕೇಶವ ||

Once, Kanakadasa was on a pilgrimage to the holy site of Tirupati. Around the time he was traveling there, the chief administrator of the temple had a dream. In his dream, Lord Venkateshwara appeared and instructed him: "A *Haridasa* (a devotee of Hari/Vishnu) is arriving at the temple tomorrow; you must offer him the proper temple honors (maryade)."

The next day, the temple *Parupattedara* (supervisor/manager) made all necessary preparations to welcome the arriving Dasa (devotee) with due respect and waited eagerly.

At that very moment, Kanakadasa approached. He was simply clad, draped in a coarse blanket (*kambli*), holding a single-stringed *Ekanada Tamburi* (a simple string instrument), and singing the hymn: "*Isha ninna charana*

bhajane aaseyinda maduvenu, dosha rashi nashamado Shreesha Keshava" ("O Lord Keshava, I humbly worship Your feet with devotion; please destroy my mountain of sins").

The people waiting for the Dasa looked at him, but hesitated. They had a preconceived notion that a true Dasa would typically wear a turban (*peta*) on his head, a shawl (*shalya*) around his waist, ankle bells (*gejje*) on his feet, and hold a *tamburi* while performing *bhajans*. This person, however, did not fit their expectation.

Puzzled, they decided to approach him and ask:

"Swami, which Dasa are you?" they inquired.

Kanakadasa, who was truly blessed by the Lord's grace, gave an answer rooted in the *Bhagavata* philosophy, presented in the form of a riddle (*mundige*):

To convey that "I am the servant of the servants" Kanakadasaru creates a Mundige (riddles in folk style – Mundiges are a special contribution to Haridasa literature). This phrase reflects the extreme humility of Kanakadasa, a prominent saint and poet in the Haridasa tradition. He considered himself not just a servant of the Lord (Hari), but a servant to all other servants of the Lord, emphasizing devotion and selflessness above all else.

Puttadasanu nanalla | ditta dasanu nanalla |

Sittu dasanu nanalla | sutta dasanu nanalla |
Sudagadudasa nanalla | kashtadasa nanalla |
Kottadasa nanalla | hottedasa nanalla |
Ittige dasa nanalla | sishtadasa nanalla |
Nishthadasa nanalla | brashtadasa nanalla |
Sreshthadasa nanalla | vittadasa nanalla |
Huttadasa nanalla | nanu I Shodasa dasarugala dasanu
dasara dasiyara Maneya mankudasara maneya
sankudasa badadadi kesava ||

ಮುಂಡಿಗೆಯ ಅತ್ಯಂತ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಅರ್ಥಾನುಸಂಧಾನ...

ಪುಟ್ಟ ದಾಸನು ನಾನಲ್ಲ

ಧ್ರುವರಾಯನು ನಾನಲ್ಲ

ದಿಟ್ಟ ದಾಸನು ನಾನಲ್ಲ

ಪ್ರಹ್ಲಾದರಾಜನು ನಾನಲ್ಲ

ಸಿಟ್ಟು ದಾಸನು ನಾನಲ್ಲ

ದುವಾಸ , ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರ ಮತ್ತು

ಭೃಗು ಋಷಿಗಳಂಥ ಋಷಿಯೂ ನಾನಲ್ಲ

ಸುಟ್ಟ ದಾಸನು ನಾನಲ್ಲ

ಲಂಕೆಯನ್ನು ಸುಟ್ಟಂಥ ಹನುಮಂತನು ನಾನಲ್ಲ

ಸುಡುಗಾಡು ದಾಸ ನಾನಲ್ಲ

ರುದ್ರದೇವನು ನಾನಲ್ಲ

ಕಷ್ಟ ದಾಸನು ನಾನಲ್ಲ

ಕುಚೇಲನು ನಾನಲ್ಲ

ಕೊಟ್ಟ ದಾಸ ನಾನಲ್ಲ

ಬಲಿ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ನಾನಲ್ಲ

ಹೊಟ್ಟೆ ದಾಸ ನಾನಲ್ಲ

ವೃಕೋದರ (ಭೀಮಸೇನ) ನು ನಾನಲ್ಲ

ಇಟ್ಟಿಗೆ ದಾಸ ನಾನಲ್ಲ

ಪುಂಡರೀಕನು ನಾನಲ್ಲ

ಶಿಷ್ಟದಾಸ ನಾನಲ್ಲ

ವಿಭೀಷಣನು ನಾನಲ್ಲ

ನಿಷ್ಠದಾಸ ನಾನಲ್ಲ

ರುಕ್ಕಾಂಗದ ಅಂಬರೀಷ ಭೀಷ್ಮರಂಥ ದಾಸನು ನಾನಲ್ಲ

ಭ್ರಷ್ಟದಾಸ ನಾನಲ್ಲ

ಅಜಾಮಿಳ, ಮಾಧವ ನು ನಾನಲ್ಲ

ಶ್ರೇಷ್ಠದಾಸ ನಾನಲ್ಲ

ದಾಸರಲ್ಲೇ ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠ ದಾಸರಾದಂಥ (ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿ) ಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು

ಶ್ರೀ ಮದಾಚಾರ್ಯರಂಥ ದಾಸನು ನಾನಲ್ಲ

ವಿತ್ತದಾಸ ನಾನಲ್ಲ

ಪುರಂದರದಾಸರಂಥ (ನವಕೋಟಿ ನಾರಾಯಣ)

ವಿತ್ತ(ಸಂಪತ್ತು) ಉಳ್ಳಂಥ ದಾಸನು ನಾನಲ್ಲ

ಹುತ್ತದಾಸ ನಾನಲ್ಲ

ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಋಷಿಯು ನಾನಲ್ಲ

ನಾನು ಇಂಥ ಮೋಡಶ

ದಾಸರುಗಳ ದಾಸಾನುದಾಸರ ದಾಸರ

ಮನೆಯ ಮಂಕುದಾಸರ ಮನೆಯ ಶಂಕುದಾಸ

ಬಾಡದಾದಿ ಕೇಶವ

.....

ಒಮ್ಮೆ ಕನಕದಾಸರು ತಿರುಪತಿ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದರು. ಅವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ , ದೇವಳದಲ್ಲಿರುವ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಿಗೆ, ನಾಳೆ ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ಹರಿದಾಸರು ಬರುತ್ತಾರೆ ಅವರಿಗೆ ದೇವಾಲಯದ ಮರ್ಯಾದೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಕನಸು ಬಿತ್ತು. ಮರುದಿನ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಪಾರುಪತ್ತೇದಾರರು, ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬರುವ ದಾಸರಿಗೆ ಮರ್ಯಾದೆ ಮಾಡಲು ಸಕಲ ಸಿದ್ಧತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದೇ ಸಮಯಕ್ಕೆ, ಕನಕದಾಸರು ಕಂಬಳಿ ಹೊದ್ದುಕೊಂಡು, ಕೈಯಲ್ಲಿ ಏಕನಾದ ತಂಬೂರಿ ಹಿಡಿದು," ಈಶ ನಿನ್ನ ಚರಣ ಭಜನೆ ಆಸೆಯಿಂದ ಮಾಡುವೆನು ದೊಷ ರಾಶಿ ನಾಶಮಾಡೊ ಶ್ರೀಶ ಕೇಶವ "ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ದಾಸರಿಗಾಗಿ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದವರು ನೋಡಿದರು, ಆದರೆ ದಾಸರೆಂದರೆ ತಲೆಗೆ ಪೇಟ ಹಾಕಿಕೊಂಡು, ಸೊಂಟಕ್ಕೆ ಶಲ್ಯ ಸುತ್ತಿಕೊಂಡು, ಕಾಲಿಗೆ ಗೆಜ್ಜೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು, ಕೈಯಲ್ಲಿ ತಂಬೂರಿ ಹಿಡಿದು ಭಜನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇವರು ಯಾರು? ಹೀಗೆ ಯೋಚಿಸಿ ಅವರನ್ನೇ ಕೇಳಲು ಹೊರಟರು.

ಸ್ವಾಮಿ ತಾವು ಯಾವ ದಾಸರು? ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಭಗವಂತನ ಕರುಣೆಗೆ ಪಾತ್ರರಾದ ದಾಸರು, ಭಾಗವತದ ಸ್ಮರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುವಂಥ ಉತ್ತರವನ್ನು ಮುಂಡಿಗೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

" ಪುಟ್ಟ ದಾಸ ನಾನಲ್ಲ, ದಿಟ್ಟ ದಾಸ ನಾನಲ್ಲ, ಸಿಟ್ಟು ದಾಸ ನಾನಲ್ಲ, ಸುಟ್ಟ ದಾಸ ನಾನಲ್ಲ, ಸುಡಗಾಡು ದಾಸ ನಾನಲ್ಲ, ಕಷ್ಟದಾಸ ನಾನಲ್ಲ, ಕೊಟ್ಟ ದಾಸ ನಾನಲ್ಲ, ಹೊಟ್ಟೆ ದಾಸನಲ್ಲ, ಇಟ್ಟಿಗೆ ದಾಸ ನಾನಲ್ಲ, ಶಿಷ್ಟ ದಾಸ ನಾನಲ್ಲ, ನಿಷ್ಠ ದಾಸ ನಾನಲ್ಲ, ಭ್ರಷ್ಟ ದಾಸ ನಾನಲ್ಲ, ಶ್ರೇಷ್ಠ ದಾಸ ನಾನಲ್ಲ, ವಿತ್ತ ದಾಸ ನಾನಲ್ಲ, ಹುತ್ತ ದಾಸ

ನಾನಲ್ಲ. ನಾನು ಈ ಶೋಡಶ ದಾಸರುಗಳ ದಾಸಾನುದಾಸರ ದಾಸಿಯರ ಮನೆಯ ಮಂಕು ದಾಸರ ಮನೆಯ ಶಂಕುದಾಸ ಬಾಡದಾದಿ ಕೇಶವನ ದಾಸಕಾಣೆ" ಎಂದು ಇಡೀ ಭಾಗವತೋತ್ತಮರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಸ್ಮರಣೆ ಮಾಡುವಂಥ 'ಮುಂಡಿಗೆ' ಪ್ರಾಕಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವ ಮೂಲಕ ಅವರಿಗೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

೧.ಪುಟ್ಟ ದಾಸ :- ಐದು ವರ್ಷದ ಬಾಲಕ ಧೃವ ತಂದೆಯ ತೊಡೆ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಆಸೆ ಪಟ್ಟು ಮಲತಾಯಿಯಿಂದ ತಿರಸ್ಕೃತನಾಗಿ, ನಾರದರಿಂದ ಉಪದೇಶ ಪಡೆದು, ಭಗವಂತನ ಅನುಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರನಾದ 'ಧೃವ' ಪುಟ್ಟ ದಾಸ.

೨.ದಿಟ್ಟ ದಾಸ:- ಮನೆಯಲ್ಲಿ ತಂದೆ ಹರಿಸರ್ವೋತ್ತಮ ಎನಬೇಡ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಖಂಡಮೃಕರು ಸರ್ವೋತ್ತಮ ಅನ್ನಬೇಡ ಎಂದು ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ದೈತ್ಯರ ನಡುವೆ ಇದ್ದು ದೈತ್ಯರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹರಿಸರ್ವೋತ್ತಮ ಎಂದು ಹೇಳುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಯಾರಿಗೂ ಹೆದರದೆ ಇದನ್ನೇ ಸಾರುತ್ತ ಶ್ರೀಹರಿಯು ತತ್ವವನ್ನು ಸಾರಿದ . ಕಂಬದಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಹರಿ ಇರುವನೆ , ತಂದೆ ಕೇಳಿದಾಗ,

"ಎಳ್ಳು ಕೊನೆಯು, ಮುಳ್ಳುಮೊನೆಯು, ಎಲ್ಲಾ ಬಿಡದೆ ಒಳಗೆ-ಹೊರಗೆ ಎಲ್ಲಾ ರಾವಿನಲ್ಲಿ ಗೌರಿವಲ್ಲಭನಿದ್ದಾನೆ" ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ಕಂಬವನ್ನು ಸೀಳಿಕೊಂಡು ನರಸಿಂಹ ಬಂದು ಪ್ರಹ್ಲಾದನ ತಂದೆ ಹಿರಣ್ಯಕಶಿಪುವನ್ನು ಸಂಹಾರ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ತಂದೆಯನ್ನೇ ಎದುರುಹಾಕಿಕೊಂಡ 'ಪ್ರಹ್ಲಾದ' ದಿಟ್ಟ ದಾಸ.

೩.ಸಿಟ್ಟು ದಾಸ:- ಕೋಪಿಷ್ಟರೆಂದೇ ಹೆಸರಾದ ದೂರ್ವಾಸರು, ಭೃಗು ಮಹರ್ಷಿಗಳು, ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರರು ಸಿಟ್ಟು ದಾಸ.

೪.ಸುಟ್ಟ ದಾಸ :- ಬಾಲಕ್ಕೆ ಬೆಂಕಿ ಹಚ್ಚಿದಾಗ ಇಡೀ ಲಂಕಾ ನಗರವನ್ನು ಸುಟ್ಟ ಹನುಮಂತ ಸುಟ್ಟ ದಾಸ.

೫.ಸುಡಗಾಡು ದಾಸ:- ಸುಡಗಾಡನ್ನು ಕಾದ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ ನಾಗಲಿ, ರುದ್ರ ದೇವರಾಗಲಿ, (ರುದ್ರಭೂಮಿ) ಸುಡುಗಾಡು ದಾಸ.

೬.ಕಷ್ಟ ದಾಸ:- ಭೂಮಿನೆ ಹಾಸಿಗೆ ಆಕಾಶವೇ ಹೊದಿಕೆ ಅನ್ನುವಂತೆ , ಹಾಸಿ ಹೊದೆಯುವಷ್ಟು ಬಡತನವಿದ್ದರೂ, ಸಂತಾನಕ್ಕೆ ಕೊರತೆ ಇಲ್ಲದೆ ಮನೆತುಂಬಾ ಮಕ್ಕಳು, ಬಡತನ ತಾಳಲಾರದೆ, ನಿಮಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ಸ್ನೇಹಿತರಿಲ್ಲವೇ? ಎಂದು ಪತ್ನಿ ಕೇಳಿದಾಗ, ಇದ್ದಾನೆ ಅವನೇ ನನ್ನ ಬಾಲ್ಯದ ಗೆಳೆಯ 'ಕೃಷ್ಣ'ಎಂದು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಹೇಳಿ ಹೆಂಡತಿ ಕೊಟ್ಟ ಹಿಡಿ ಅವಲಕ್ಕಿಯನ್ನು ಗಂಟುಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ತಂದು ಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಸಕಲ ಸೌಭಾಗ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದ 'ಕುಚೇಲ'. ಅವಲಕ್ಕಿ ಗಂಟನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿದ, ಅವಲಕ್ಕಿ ಗಂಟನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿ ಸುಧಾಮನ ದಾರಿದ್ರ್ಯದ ಗಂಟನ್ನೇ ಬಿಚ್ಚಿದ್ದಾನೆ 'ಶ್ರೀಹರಿ' 'ಒಪ್ಪಿದ ಅವಲಕ್ಕಿಗೆ ಕೊಟ್ಟನು ಅಖಿಳಾರ್ಥ' ಪಡೆದ ಕುಚೇಲ ಕಷ್ಟ ದಾಸ.

೭.ಕೊಟ್ಟ ದಾಸ:- ಮೂರು ಪಾದ ಭೂಮಿ ಬೇಡಲು ಬಂದ ವಾಮನನಿಗೆ, ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದಾಗ, ಎರಡು ಪಾದಗಳಿಂದ ಹದಿನಾಲ್ಕು ಲೋಕಗಳನ್ನೂ ಅಳೆದಮೇಲೆ, ಮೂರನೇ ಪಾದ ಎಲ್ಲಿಡಲಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ,ನನ್ನ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಇಡು ಅಂತ ಅಂದು , ತನ್ನನ್ನೇ ತಾನು ಸಮರ್ಪಣೆ ಮಾಡಿದಂಥ 'ಬಲಿಚಕ್ರವರ್ತಿ' ಕೊಟ್ಟ ದಾಸ.

೮. ಹೊಟ್ಟೆ ದಾಸ:- ಯುಧಿಷ್ಠಿರನ ತಮ್ಮ ಭೀಮನ ಹೆಸರು ವೃಕೋದರ. 'ವೃಕ' ಎನ್ನುವ ಅಗ್ನಿ ಅಂದರೆ ಜರರಾಗ್ನಿ. ಹೆಬ್ಬೆಟ್ಟು ಗಾತ್ರವಿದ್ದು ಇದು ಆಹಾರ ಜೀರ್ಣ ಮಾಡುತ್ತದೆ. "ಜ್ಞಾನಿ, ವಿರಾಗಿ, ಹರಿಭಕ್ತ ಬಭಾವೆ, ಅತಿ ಬಲವಂತ, ಧೃತಿ, ಸ್ಮೃತಿ, ಪ್ರಾಣ, ಹೀಗೆ ಹಲವಾರು ವಿಶೇಷತೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವ 'ಭೀಮಸೇನ' ಹೊಟ್ಟೆ ದಾಸ.

೯. ಇಟ್ಟಿಗೆ ದಾಸ:- ತಂದೆತಾಯಿಯನ್ನು ತೊಡೆಯ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿಸಿಕೊಂಡಂಥ ಪುಂಡರೀಕ, ಪಾಂಡುರಂಗ ಬಂದು ನಿಂತಾಗ ತಂದೆ-ತಾಯಿಗೆ ನಿದ್ದೆ ತಪ್ಪಿತೆಂದು ಇಲ್ಲೇ ನಿಂತಿರುವ ಎಂದು ಇಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ತಳ್ಳಿದರು. ಪಾಂಡುರಂಗ ಅದರ ಮೇಲೆ ನಿಂತು ನಿಂತು ಸಾಕಾಯಿತು ಸೊಂಟದ ಮೇಲೆ ಕೈಯಿಟ್ಟುಕೊಂಡಾಗ, ಎದ್ದು ಬಂದ ಪುಂಡರೀಕ, ಕಲಿಯುಗ ಮುಗಿಯುವ ತನಕ ಹೀಗೆ ನಿಂತುಬಿಡು ಸ್ವಾಮಿ ಎಂದ. ಭಕ್ತ ಪುಂಡರೀಕನ ಮಾತಿಗೆ ಕಟ್ಟುಬಿದ್ದು, "ಪುಂಡರೀಕ' ನಾಗಿ ಬಂದ ಕೃಷ್ಣ 'ಪಾಂಡುರಂಗ ವಿಠಲ' ಎನಿಸಿಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿ ನಿಂತನು. ಹೀಗೆ ಭಕ್ತರ ಪುಂಡರೀಕ 'ಪಾಂಡುರಂಗ' ಇಟ್ಟಿಗೆ ದಾಸ.

೧೦. ಶಿಷ್ಯ ದಾಸ:- ರಾವಣ ಕುಂಭಕರ್ಣರ ತಮ್ಮನಾಗಿ ಜನಿಸಿ, ದೈತ್ಯರ ನಡುವೆಯಿದ್ದ, 'ವಿಭೀಷಣ' ರಾಮನಿಗೆ ,ಹನುಮನಿಗೆ ಶರಣಾಗತನಾದ. ವಿಭೀಷಣನನ್ನು ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡಲೆ, ಅಂತ ರಾಮ ಕೇಳಿದಾಗ, ಹನುಮಂತನು ಸ್ವೀಕರಿಸು ಎಂದ 'ಶಿಷ್ಯ ದಾಸ ವಿಭೀಷಣ'.

೧೧. ನಿಷ್ಠ ದಾಸ :- ಏಕಾದಶಿ ವ್ರತ ಮಾಡುವ , ರುಕ್ಮಾಂಗದ, 'ಅಂಬರೀಶನು' ನಿಷ್ಠ ದಾಸ.

೧೨. ಭ್ರಷ್ಟ ದಾಸ:- ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಾಗಿದ್ದು, ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದನ್ನು ಮಾಡದೆ, ವೇಷ್ಯಾ ಸ್ತ್ರೀ ಹಿಂದೆ ಹೋಗಿ, ತಿನ್ನಬಾರದ್ದನ್ನು ತಿಂದು, ಕುಡಿಯಬಾರದು ಕುಡಿದು,ಮಾಡಬಾರದ್ದನ್ನು ಮಾಡಿ, ಅಂತ್ಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನೋದಯವಾಗಿ, ದೀರ್ಘಕಾಲದವರೆಗೂ ಹರಿಸ್ಮರಣೆ ಮಾಡಿ, ವಿಷ್ಣುದೂತರು ಬಂದು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದ 'ಅಜಾಮಿಳ' ಭ್ರಷ್ಟ ದಾಸ.

೧೩. ವಿತ್ತ ದಾಸ:-'ನವಕೋಟಿ ನಾರಾಯಣ' ಎಂದೆನಿಸಿ ಬಿಡಿಗಾಸನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿದೆ ಬೇಡಿ ಬಂದ ಹರಿಗೆ ಆರು ತಿಂಗಳು ಸತಾಯಿಸಿ ಕಾಸು ಕೊಡದೆ, ಪತ್ತಿಯ ಮೂಲಕ ಜ್ಞಾನದ ಅರಿವಾಗಿ, ಬಿಡಿಗಾಸನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದೆ ಇಡೀ ಮನೆ ಸಮೇತ ತುಳಸಿದಳ ಹಾಕಿ, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾರ್ಪಣ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹೆಂಡತಿ-ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ ಹೋಗಿ ವ್ಯಾಸರಿಗೆ ಶರಣಾದ 'ಪುರಂದರದಾಸ' ವಿತ್ತ ದಾಸ .

೧೪. ಹುತ್ತ ದಾಸ :- ನಾರದರಿಂದ ರಾಮ ಮಂತ್ರ ಉಪದೇಶ ಪಡೆದು, ತಪಸ್ಸಿಗೆ ಕುಳಿತು ಮೈಮೇಲೆ ಹುತ್ತಾ ಬೆಳೆದರೂ ತಿಳಿಯದೆ, ರಾಮ ನಾಮ ಜಪವನ್ನು ಬಿಡದೆ ಜಪಿಸುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಾಗ ಬ್ರಹ್ಮನು ಬಂದು ಕಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ಪ್ರೋಕ್ಷಿಸಿ ಹುತ್ತವನ್ನು ಕರಗಿಸಿ, ನಾರದರ ಆಣತಿಯಂತೆ ರಾಮಾಯಣ ಬರೆದಿರುವ 'ವಾಲ್ಮೀಕಿ' ಹುತ್ತ ದಾಸ.

೧೫. ಶ್ರೇಷ್ಠ ದಾಸ:- ತಂದೆ ಶಂತನು ಮಹಾರಾಜನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಮಾತಿನಂತೆ, ಆ ಜನ್ಮ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಯಾಗಿ, ಇಚ್ಛಾಮರಣಿ ಯಾಗಿ, ದೃತರಾಷ್ಟ್ರನಿಗೆ, ನಿಷ್ಠನಾಗಿ ಅನ್ನ ತಿಂದ ಋಣದಿಂದಾಗಿ, ದುರ್ಯೋಧನನ ಕಟು ಮಾತು, ಅಧರ್ಮದ, ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನೋಡಿಯೂ, ಅಸಹಾಯಕತೆಯಿಂದ ಕೌರವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದು, ವಯೋವೃದ್ಧಮಹಾಜ್ಞಾನಿ ಯಾಗಿ,ಜೀವನದ ಅಂತ್ಯದವರೆಗೂ ಬದುಕನ್ನು

ಹೋರಾಟದಲ್ಲೇ ಕಳೆದು 'ಕೃಷ್ಣನ' ಅನುಗ್ರಹ ಪಡೆದು, ಇಚ್ಛಾಮರಣಿಯಾದ, 'ದೇವ
ವ್ರತ ಭೀಷ್ಮ' ಶ್ರೇಷ್ಠ ದಾಸ.

'ಶಂಕುಕರ್ಣ' ಎಂಬವರು ಬ್ರಹ್ಮದೇವನ ಶಾಪದಿಂದ ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ
ಪ್ರಹ್ಲಾದರಾಜರ ಅವತಾರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ವ್ಯಾಸರಾಜರ ಶಿಷ್ಯ, ಈ ಶೋಡಶ ದಾಸರುಗಳ
ದಾಸಾನು ದಾಸಿಯರ ಮಂಕು ದಾಸರ ಮನೆಯ **ಶಂಕು ದಾಸ**, ಬಾಡದಾದಿ ಕೇಶವ,
ಕಾಗಿನೆಲೆಯಾದಿ ಕೇಶವನ.

ದಾಸಾನು ದಾಸ ನಾನು 'ಕನಕದಾಸ' ಎಂದು, ತಿಳಿಸಲು ದಾಸರುಗಳು, ಮತ್ತು ಅವರ
ಶ್ರೇಷ್ಠತೆ ತಿಳಿಸುವ ಮೂಲಕ ಒಂದು 'ಮುಂಡಿಗೆಯನ್ನೆ' ಮಾಡಿದರು. ಜನಪದ
ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಒಗಟುಗಳು ಎನ್ನಬಹುದು. ಮುಂಡಿಗೆಗಳು ಹರಿದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ
ವಿಶೇಷವಾದ ಕೊಡುಗೆಯಾಗಿದೆ. ಇದು ಭೂರಿಭೋಜನದಂತೆ ಸವಿಯಾಗಿದೆ.

"ಧ್ಯಾನೌ ಕೃತಯುಗದಿ, ಯಜ್ಞ ಯಜಾನ್ ತ್ರೇತಾಯುಗದಿ,
ದಾನವಾಂತಕನ ದೇವತಾರ್ಚನೆಯು ಕಲಿಯುಗದಿ,ಗಾನದಿ ಕೇಶವನೆಂದರೆ ಕೈ
ಗೂಡುವನು ಕಲಿಯುಗದಿ ರಂಗವಿಠಲ".

"ಸತ್ಯವಾದ ನಾಮಗಳನು ನಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಪರಿಸುವರಿಗೆ

ಅರ್ತಿಯಿಂದ ಸಲಹುತಿರುವ ಕರ್ತೃ ಕೇಶವ

ಮರೆಯದಲೆ ಹರಿಯನಾಮ ಬರೆದು

ಓದಿ ಪೇಳ್ವವರಿಗೆ ಕರೆದು ಮುಕ್ತಿ ಕೊಡುವ

ನಮ್ಮ ನೆಲೆಯಾದ ಕೇಶವ".

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾರ್ಪಣಮಸ್ತು.

ಮುಂಡಿಗೆಗಳ ಕುರಿತು...

ಮುಂಡಿಗೆಗಳು ಹರಿದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಒಂದು ಪ್ರಕಾರ. ಮಂಡಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಡುವುದು ಮುಂಡಿಗೆ. ನೇರವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಸುತ್ತಿಬಳಸಿ ಹೇಳುವಂತೆ, ವೇದ, ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿರುವ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಅದರೊಳಗೆ ಅಳವಡಿಸಿ ಚಿಂತನೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ 'ಮುಂಡಿಗೆ' ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

'ಮುಂಡಿಗೆ' ಅಂದರೆ ಹೀಗಿರುತ್ತದೆ:- **ಸಜ್ಜನರು ದಿನಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಕಳೆಯುತ್ತಾರೆ?**

ಉತ್ತರ:- ಸಜ್ಜನರು ಬೆಳಗ್ಗೆ ಜೂಜಾಡುತ್ತಾರೆ, ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಸ್ತ್ರೀ ವಿಹಾರದಲ್ಲಿ ಕಾಲಕಳೆಯುತ್ತಾರೆ, ರಾತ್ರಿ ಕಳೆತನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದೆಂತಹ ಉತ್ತರ ಅನ್ನಿಸಿದರೂ, ಇದರ ಅಂತರಾರ್ಥ ಬೇರೆ ಇರುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಾತಃಕಾಲದಲ್ಲಿ ದ್ಯೂತ ಪ್ರಸಂಗ:- ಅಂದರೆ ಮಹಾಭಾರತವನ್ನು ಶ್ರವಣ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಉತ್ತಮ ಚಿಂತನೆಯಲ್ಲಿ ಕಳೆಯುವುದು.

ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಸ್ತ್ರೀ ಪ್ರಸಂಗತಹ:- ಸೀತಾಪಹರಣ ಮಾಡಿದ ಪ್ರಧಾನವಾದ ರಾಮಾಯಣ ಕಥೆ ಓದಿ, ಕೇಳುವ ಮೂಲಕ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಕಾಲಕಳೆಯುತ್ತಾರೆ.

ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಚೋರತನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ:- ಹಾಲು ಕದ್ದ ,ಬೆಣ್ಣೆ ಕದ್ದ ,ಮೊಸರು ಕದ್ದ,
ಎಂಬ ನವನೀತ ಚೋರ ಕೃಷ್ಣನ ಕಥೆಯಾದ ಭಾಗವತವನ್ನು ಪಾರಾಯಣ ಮಾಡುವ
ಮೂಲಕ, ಕಥೆಗಳನ್ನು ಶ್ರವಣ, ಮನನ, ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುವುದು.

ಹೀಗೆ ಜ್ಞಾನಿಗಳು ತ್ರಿಕಾಲ ಗಳಲ್ಲಿ, ದಿನನಿತ್ಯದ ಕಾರ್ಯಗಳ ಜೊತೆ ಭಗವಂತನ
ಚಿಂತನೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಲಕಳೆಯುತ್ತಾರೆ.

Bhargava Sarma

**ಪುಟ್ಟಿಸಲೇಬೇಡ ಇನ್ನು |
ಪುಟ್ಟಿಸಿದಕೆ ಪಾಲಿಸಿನ್ನು||
ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಬೇಡಿಕೊಂಬೆ ಶ್ರೀ
ಕೃಷ್ಣನೇ ||
(Sri KanakaDasaru)**

Eesha Ninna CharanaBhajane... (PDF)
Chaturvimshati Kesava Naama song (with meaning)
[composed by Sri KanakaDasaru]

ಈಶ ನಿನ್ನ ಚರಣ ಭಜನೆ | ಆಶೆಯಿಂದ ಮಾಡುವೆನು
ದೋಶರಾಶಿ ನಾಶಮಾಡು ಶ್ರೀಶ ಕೇಶವ...

PDF Link...📄

<https://archive.org/details/c-hatur-vims-hati-kesava-na-ama-prayer-song-composed-by-sri-kanaka-dasaru-with-meaning>

